

OBČINSKI SVET ZVEZE SINDIKATOV

Socialna problematika in informiranje v ospredju

»Občinsko glasilo« »Zbor občanov« je v preteklem letu dobro izpolnjevalo svojo nalogo in kvalitetno obveščalo javnost o delovanju občinskega sindikalnega sveta, je bilo poudarjeno na zadnji seji predsedstva OS ZS. Ko so člani predsedstva razčlenjevali področje informiranja članstva, so ugotovili, da je bil pomemben premik napravljen tudi z izdajanjem internih »Informacij«, ki služijo zlasti vodstvom osnovnih organizacij za načrtovanje njihovih delovnih aktivnosti in obveščanje članstva o njihovi deli.

Kljub vsemu temu pa bo vprašanje informiranja članstva še naprej stalno prisotno med pomembnimi aktivnostmi občinskega sveta, pri čemer bo v ospredju tesno sodelovanje z uredništvom »Zbora občanov« ter drugimi sredstvi javnega obveščanja kot tudi vsebinska oprežitev »Informacij«.

Predsedstvo OS ZS pa je razpravljalo tudi o programu dela za letošnje leto. Program, ki so ga sprejeli na zadnji letni seji, je dokaj obsežen, zato bo treba postaviti vse sile, da bodo akcije, ki so v njem načrtovane, tudi uspešno izpeljane.

Čeprav je program dovolj konkretni, pa nudi možnost sprotne prilagajanja družbenemu trenutku, kar je njegova posebna kvaliteta, kajti nemogoče je, da bi že sedaj opredelili vse naloge, ki jih bo prineslo življenje.

Vsekakor pa bodo v ospredju še nadaljnja prizadevanja za uresničevanje ciljev gospodarske stabilizacije, uveljavljanje družbenega planiranja ter delitve po delu in rezultatih dela. Med najpomembnejše naloge sodi tudi aktivnost sindikata za krepitev socialne varnosti delavcev ter izboljševanja njihovih delovnih in življenjskih razmer. Tu di na področju kadrovske politike družbenega usposabljanja članov so pred sindikatom pomembne naloge.

Našteli smo le nekaj področij, ki pa še zdaleč niso vsa, ki jih bo sindikat moral obravnavati in prispevati svoj delež pri njihovem razreševanju. Zato, kot je poudaril Živko Rus, predsednik Občinskega sveta Zveze sindikatov, morajo biti vsi »sindikalisti« pripravljeni na hitro prilagajanje novo nastali situaciji in sposobni speljati akcije, ki jih bo sindikat organiziral.

Predsedstvo je obravnavalo še socialno politiko in menilo, da morajo biti njeni osnovni nosilci delavci v združenem delu. Pri tem pa je potrebno ustvariti takšne pogoje v vseh delovnih organizacijah, da bo vsak zdrav delavec z lastnim delom zaslužil toliko kot potrebuje zase in za svojo družino. To vprašanje ni niti malo enostavno, saj globoko posega na področje družbenoekonomskih in produkcijskih odnosov. V občinskem svetu Zveze sindikatov se zato zavzemajo za povečanje vpliva delavcev na ustvarjeni dohodek in njegovo razporejanje, s tem v zvezi pa tudi za povečanje odgovornosti vseh gospodarskih subjektov. Menili so tudi, da je nesprejemljivo, da ob povečanju cen odločajo le posamezne poslovodne strukture ali ponekod celo samo referenti. O cenah bi morali bolj odgovorno razpravljati vsi delavci v delovni organizaciji in sklep o podražitvah sprejemati na delavskem svetu.

J. K.

HRANA SE DRAŽI IZ DNEVA V DAN

Vodita meso in alkohol

Kilogram svinjskega kareja je stal lani januarja 324 din, letos pa 580 din / Liter dobrovoljčka se je v letu dni podražil s 55,40 din na 123,20 din

Odkar so se tudi uradno odražale cene, ni dneva, da se ne bi kaj podražilo. Tudi naša tabela 42 najcenejših živil je postala še bolj grozljiva. Ja, vse se draži. Naši osebni dohodki pa... No, saj sami veste, da nam standard močno pada, kar seveda pomeni, da rastejo osebni dohodki počasneje kot cene.

Pri tem je seveda najhuje, da se prav hrana najbolj draži. Večina sicer še ne strada, zato pa se je prodaja kruha zelo zvečala; zmanjšalo pa se je povpraševanje po mesu, delicatah in žali tudi sadju, zelenjavi ter mleku in mlečnih izdelkih, ki so vsi povzeli zelo pomembni za zdravo prehrano! In ne le za zdravo prehrano otrok, pač pa za zdravo prehrano slehernega izmed nas.

Sicer pa nam je pri zbiranju cen – kot že vsa pretekla leta – pomagala TONČKA HABIČ, poslovodkinja diskontne trgovine Mercator, TOZD Grmada na Slovencev ulici. Kot vidite sva dobili močno grozljive številke. In ne pozabite, da so v naši tabeli zares samo najcenejši izdelki. Še veliko huje bi bilo, če bi vanje vpisovale kakšne lepe rezke ali pa na primer prhut in uvoženi viski, ki stane okoli 4000 dinarjev. (Samo 1 liter!)

Nekaj dobrega pa se je vendarle zgodilo. Trgovine – vsaj z živili – so dobro založene. Manjkajo le čokolada, margarina in kakao. V zadnjem času spet vidimo reklame za pralne praške, mehčalce perila itd. Torej za stvari, ki smo jih lani dobivali le pod pultom ali pa le z veliko sreče.

Imamo svetovne cene in jugoslovanske plače. Težko je danes (vsaj za večino – še posebno tiste z nizkimi osebnimi dohodki, ki ne morejo postrani »tezgari-

Paket vitaminov

In koliko stanejo še solata, sadje, ki naj bi ga tudi pozimi uživali? Drago je drago, kar pogledajte koliko je treba odšteti... Za kilogram banan, če jim imajo, je treba plačati 372 din, za pomaranče 261,60, limone – 317,18, mandarine – 222,20, jabolka 120,66 in kilogram solate – 300 dinarjev. Ob teh cenah pa je kakovost blaga včasih močno vprašljiva...

SVEČANOSTI V DRAŽGOŠAH

V spomin na 43. obletnico legendarne dražgoške bitke so bile sredi januarja zimskošportne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«. V nedeljo 13. januarja, pa je bilo 11. patrolno tekmovanje ZRVS in ZSMS »Pohod po poti narodnega heroja Lojzeta Kebeta«.

Občinska organizacija ZRVS je tudi letos organizirala izlet z avtobusom v Dražgoše. Poleg tekmovalne ekipe, ki je bila sestavljena iz treh članov ZRVS (Tone Ančnik, Janko Možina, Viktor Žnidaršič) in treh članov ZSMS (Žarko Čirovič, Robert Klančar, Štefan Gonza – na sliki) se je udeležilo izleta še 23 Bežigradčanov.

Zgodaj zjutraj so se odpeljali v Krope. Tam so bili vsi pogoščeni s toplim čajem in golažem. Izletniki so nato krenili peš v Dražgoše, ekipe pa so se morale pomeriti v preverjanju znanja na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozastite. Reševali so taktične naloge, vprašanja iz teorije in topografije ter tekmovali v streljanju z malokalibrsko puško. V končni seštevki tekmovanja se je računal tudi čas pohoda iz Kropo do Dražgoš. Naša ekipa je bila devetindvajseta. V Dražgošah so bili zopet vsi pogoščeni z »vojaškim pasuljem«. Na zaključni slovesnosti pred spominskimi obeležjem v Dražgošah je govoril predsednik republiškega odbora ZZB NOV Slovenije Božidar Gorjan.

Foto: DUŠAN REBOLJ

Na področju mladinskega prostovoljnega dela (MPD) se že dalj časa govori o spremembah. Le-te so nujno potrebne, če hočemo zainteresirati mlade za mladinske delovne akcije (MDA).

Temu je bil posvečen tudi posvet vodij centrov za MPD v Novem mestu dne 11. in 12. 1. 1985, ki ga je organiziral Center za MPD pri republiški konferenci ZSMS. Do tu je vse lepo in prav. Namen je bil dober, rezultat pa ne najboljši. Zakaj? Izkazalo se je, da bi vsi radi neke spremembe, nihče pa ni pripravljen sam dati konkretne pobude ali točno predlagati kaj in kako bi se dalo spremeniti. Iz tega bi lahko zaključili, da pravzaprav ne vemo kaj hočemo. Pa vendar je nekaj utrinkov kljub temu dovolj konkretnih, da bi jih lahko izvedli. Zmanjšanje števila MDA in brigadirjev verjetno ni rešitev, saj s tem ne bi rešili glavnega problema – to je vsebine MDA. Torej je treba razmišljati drugače.

Že nekaj let je na republiški MDA Kozjanskov v II. izmeni organiziran tabor. To ni klasična MDA, saj udeleženci niso organizirani po brigadah, združujejo se na podlagi interesnih področij. Seveda se tam tudi dela, pa vendar si sam kroji način dela in življenja, če že ne dopoldan, pa vsaj popoldan. Ostanesh lahko en teden, dva ali pa tri – kolikor ti pač odgovarja, prideš lahko sam, s prijatelji ali celo z družino. Zanimivo, kajne? Pravzaprav je to ene vrste aktiven dopust med okoli 40 mladimi.

Vseh MDA pa ne moremo spremeniti na tak način, torej je treba najti še druge. Več vrst jih bo, več interesov bodo zadovoljevali in mladi se bodo lažje odločali. Nekaj novega je tudi MDA Bohinjskega, kjer se ureja mladinski dom – torej za naše dobro.

MLADINSKO PROSTOVOLJNO DELO

Kaj bo novega?

Vendar so tu potrebni predvsem strokovni delavci (zidarji, mizarji, tesarji, gradbeniki, ključavničarji – skratka vsi, ki pri gradnji lahko čimbolj strokovno sodelujejo). Seveda so dobrodošli tudi ostali – za vsakega se najde delo. Učenci raznih tehničnih šol in študentje si tu lahko pridobijo veliko prakse. Akcija bo trajala od pomladi do jeseni – še ena novost in tako se bo lažje odločati za termin udeležbe. Nosilci izmen bodo posamezne regije, ki bodo zagotavljale določeno število brigadirjev (30 – 40) skozi celo izmenno, vendar ne bo nujno ostati tam toliko časa. Torej boš lahko kasneje prišel ali prej odšel, če ti bo tako bolj ustrezalo. Važno bo le, da bo skupno število vseskozi isto.

Na Brkinih bi se prav tako dalo organizirati nekaj podobnega (prelivanje brigadirjev v toku izmene). Poleg tega bi brigadirji vse notranje zadeve MDA urejali sami in kot bi želeli (priznanja, delo, interesne dejavnosti, odnose). Vsekažor lepa možnost za vse, ki jih klasične MDA utenjujejo. Poskusi torej enkrat odločiti in si organizirati življenje sam.

Ker računalništvo postaja vse bolj zanimivo in potrebno, se razmišlja tudi o neke vrste računalniškem taboru – t. j. MDA, na kateri bi bile vse aktivnosti čimbolj usmerjene v to smer.

Dogovarja se tudi s Krko za zeliščarski tabor. Kaj naj bi se tu delalo ni treba posebej omenjati, kajne? Kogar to zanima, se ga bo z veseljem udeležil.

Za ekološke in vse, ki jih skrbi za naše okolje, bi se prav tako našlo koristno delo v povezavi s Triglavskim narodnim parkom. Kmalu bodo znane tudi podrobnosti o tej možnosti.

Seveda ne smemo mimo planinskih brigad in brigad Rdečega križa, ki pa že vrsto let sodelujejo na MDA – seveda s prilagojenim programom za svoje specifično delo.

Na klasičnih MDA pa bi lahko organizirali takšne strokovne tečaje, ki bi nezaposlenim nudili možnost dokvalifikacije ali prekvalifikacije in bi se tako tudi oni lažje odločali za udeležbo na MDA.

Torej ob klasičnih MDA lahko pričakujemo vrsto novosti, če bodo le izvedljive že letos.

Se vedno pa je odprto vprašanje povezave s proizvodnjo – z raznimi tovarnami in pa vprašanje določenih raziskovalnih in strokovnih projektov, katerih nosilci bi bili lahko tudi mladi. No, vendar se vsega tega ne da narediti čez noč.

Ce pa imaš sam še kakšno idejo in veš kako bi jo realiziral, se je ne boj povedati. Vrata vseh OK ZSMS so vedno odprta za konkretne predloge.

NATAŠA BIZJAN

Kaj pravijo prodajalke?

Vida Kregar: »Opažam, da v zadnjem času – tudi naši stalni kupci – razmišljajo, kaj bodo kupili. Zelo redki so, ki si privoščijo na primer prhut, šunko v mreži, boljše vrste delicates, pa tudi dražjih žganih pijač prodamo precej manj. Žal moram povedati, da so s cenami porasle tudi tatvine. Zadnjič sem pri blagajni vprašala moškega, ki je nosil v roki težko potovalčko, kaj je kupil. Rekel je da nič. Ko pa sem hotela pogledati še v njegovo potovalčko, je pobegnil, veliko torbo pa pustil kar pri blagajni. Zelo sem bila presežena, ko sem jo odprla. V njej je bila posteljina, jajca, prhut, šunka v mreži, najdražje gobe... Skratka, hotel je izmakniti za okoli 9000 dinarjev blaga.«

Irena Kozina: »Kupci so postali bolj izbirični in bolj skromni. Zahtevajo prvo kakovost, saj je vse drago in če že plačajo, hočejo svež kruh, dobro salamo itd. Manj prodamo tudi mila, konzerv vseh vrst, dragih piškotov in delicates. Le še pred prazniki kupujejo ljudje vse po vrsti. Opažamo, da kupci sami menjajo cene, da bi prišli ceneje do željenega blaga. Kako to storijo? Na dražjo pijačo nalepijo cenejšo (nalepko vzamejo od cenejšega blaga) in seveda mislijo, da pri blagajni tega ne bomo opazili. Ko jih opozorimo, da na primer janževca ne stane le 120, ampak okoli 220 dinarjev, so zelo užaljeni, da si upamo misliti, da bi oni goljufali. Tako se skušajo nekateri »znajti« tudi pri nakupu kozmetike, žganih pijač in sploh dražjih reči.«

Zinka Levak: »Pogosto goljufajo ljudje tudi tako, da kupijo sir in salamo, potem ju pa skrijejo v torbico in listek vržejo stran. Prav tako nas skušajo prinesiti okoli pri mesarju. Dvakrat gredo po meso, dobijo dva lista, pri blagajni pa pokažejo le enega. Vsak dan pri pregledovanju ugotovimo v povprečju pet goljufij pri delicatah in vsaj še po eno pri mesu. Saj ne rečem, da ni vse drago. Toda tudi me prodajalke ne zaslužimo dobro, pa zato še ne goljufamo in krademo kot skušajo nekateri in to ravno tisti, ki jim sploh še ne gre težko.«

NEVA ŽELEZNIK

Za koliko se je kaj podražilo?

Vrsta blaga	januar 1980	januar 1981	januar 1982	januar 1983	januar 1984	januar 1985
moka – 1 kg	11,06	14,63	19,53	29,08	35,04	54,15
sladkor – 1 kg	15,54	20,47	29,97	38,18	62,64	84,87
olje – 1 l v steklenici	27,20	40,66	59,07	73,01	125,61	181,38
svinjska mast – 1 kg	20,87	27,74	48,54	83,54	128,50	284,67
mleko v vrečki – 1 l	8,00	11,50	14,50	20,70	31,00	42,00
mleko v tetrapaku – 1 l	8,50	12,35	15,50	21,70	35,50	48,00
jogurt v lončku	3,90	5,63	6,25	17,19	11,96	15,83
jogurt v tetrapaku	4,83	6,99	7,75	8,92	14,84	19,64
sladka smetana	17,98	26,51	31,62	36,62	55,68	73,46
kisla smetana	10,12	15,06	17,97	20,21	31,55	41,56
sir – emental – 1 kg	124,70	188,97	218,34	254,42	391,02	522,56
sir – gauda – 1 kg	107,50	160,59	185,70	197,52	352,38	479,12
beli kruh (najp. 1 kg, zdaj 0,80)	8,90	10,40	14,50	18,80	38,00	41,00
velika žemlja	2,15	3,00	3,75	5,10	7,20	9,50
mala žemlja	1,30	2,00	2,50	3,40	4,00	5,00
krompir – 1 kg	6,35	19,43	16,40	21,52	30,20	59,00
pakirano jajce – eno	3,90	5,90	6,70	7,80	16,50	22,00
domače maslo – 1 kg	130,50	185,70	229,30	270,94	504,99	674,15
domača margarina	32,00	41,00	60,95	91,43	153,66	285,66
vinjski kis – 1 l	18,10	29,60	29,60	34,70	41,55	75,00
fižol v zrnju – 1 kg – češnjavec	29,78	64,38	120,12	125,45	152,25	193,35
jajčne testenine – 1 kg	23,71	31,43	49,42	65,65	95,46	131,99
mleko za dojen. v prahu – 1 kg	88,10	96,56	156,57	185,81	360,00	495,84
burmanski riž – 1 kg	23,13	32,01	41,41	69,28	110,79	119,85
lešnikova čokolada – 1 kg	120,96	155,20	197,64	261,36	440,91	je nil
albert keksi	35,00	45,10	66,00	80,50	142,60	220,00
radenska – 1 l	5,74	7,39	9,36	10,66	19,19	30,75
stil – 1 l	11,82	15,89	18,92	21,38	35,20	54,64
jabolčni sok – 1 l	12,85	16,55	20,70	23,80	51,50	64,40
pivo 1/2 l	7,72	10,43	13,39	15,65	32,71	52,88
vino – ljutomerčan – 1 l	38,05	44,30	63,00	70,70	93,20	224,00
vino – dobrovoljček – 1 l	25,90	30,30	35,80	40,10	55,40	123,20
naravna slivovka – 1 l	107,01	137,70	183,83	209,56	297,50	558,00
domači rum – 1 l	64,90	105,42	140,10	159,73	196,35	401,80
gov. meso za juho – (1 kg, rebra)	75,82	101,20	130,45	163,62	185,00	271,00
svinjsko meso – 1 kg – kare	76,86	98,40	155,11	183,71	324,00	580,00
šunkarica – 1 kg	91,22	108,51	138,78	175,10	399,25	584,10
mortadela – 1 kg	68,44	103,47	150,47	150,99	196,44	437,33
sardele (konzerva)	10,12	15,42	19,43	22,06	36,94	47,65
mesni doručak (konzerva)	9,11	12,46	16,15	22,68	36,04	63,92
pralni prašek – 1 kg	28,89	43,11	46,52	58,70	111,20	158,09
mleta kava – 1 kg	311,42	457,46	575,75	779,99	1668,40	1998,82